

Michael Rosing
Frednings- og Miljøudvalget

2. december 2015

Vedr. svar på spørgsmål angående indberetning om skadedyr til Grønlands Naturinstitut

I sin skrivelse af 23. november 2015 stillede Frednings- og Miljøudvalget en række spørgsmål til Grønlands Naturinstitut (GN) angående ræve, måger og ravne. Her giver vi et kort svar på spørgsmålene.

Er der voksende bestande af ræve, måger og ravne?

GN udfører ikke landsdækkende monitoring af ræve, måger eller ravne, og vi har derfor ikke solide data om status for bestandene i hele Grønland. Vi monitorer dog fugle – inklusive måger i enkelte områder omkring Nuuk – som en del af "Nuuk Ecological Monitoring Operations" (NERO) program. Her kan vi ikke se en forøgelse af mågebestandene. Tværtimod, på enkelte øer er der færre måger nu, end da programmet startede i 2006 (se bilag, figur 1). Undersøgelserne er dog ikke omfattende nok til, at vi kan vurdere, om det er tale om enkelte tilfælde, eller om der også blevet færre ynglende par i flere områder.

Med visse forudsætninger kan fangststatistik hjælpe til at vurdere status for bestande. Der findes statistik for fangst af polarræv siden 1993, gråmåge siden 2003, ravn siden 2003 og hvidvinget måge siden 2009. Generelt er antallet af fangster for alle disse arter dalende – hvidvinget måge undtaget (se bilag, figur 2). Dette er ikke det mønster, man ville forvente, hvis bestandene var voksende.

En videnskabelig artikel fra 2014¹ analyserer tilstanden for hvidvinget måge i hele Arktis og konkluderer, at flere bestande er dalende, særlig i Nordatlanten. Årsagerne er ukendte, men skal måske findes i et samspil mellem ændringer i økosystemet og forurening.

Vi har én enkelt analyse af antallet af ræve, som blev observeret i forbindelse med rensdyrtællingerne fra helikopter i Kangerlussuaq/Sisimiut-området² i 2005 og 2006. Som følge af besparelser planlægger vi ikke nye helikoptertællinger af rensdyr, og dermed kommer vi ikke til at monitorere ræve som bi-produkt i nærmeste fremtid.

Det kan konkluderes, at der findes ikke tilstrækkelige data til at kunne vurdere status for ræve-, måge- og ravnbestande i Grønland.

¹ Petersen et al (2014) The Status of Glaucous Gulls *Larus hyperboreus* in the Circumpolar Arctic. Arctic (68:1, p 107-120).

² Cuyler, C., Rosing, M., Mølgaard, H., Heinrich, R., Egede, J. & Mathæussen, L. 2009. Incidental observations of muskox, fox, hare, ptarmigan and eagle during caribou surveys in West Greenland. Greenland Institute of Natural Resources. Technical Report No. 75. 52 pp.

Kan ræve, måger og ravne være til fare for omgivelserne og betegnes som skadedyr?

Ravne og måger søger madkilder, og deres tilstedeværelse i beboede områder er ofte tilknyttet affald eller fiskeri. De kan sprede affald ud over lokale områder og forurene fiskeriprodukter med deres afføring. Måger og ravne i nærhed af flypladser kan være en risiko for flysikkerheden.

Ræve kan have en stor negativ effekt på fuglekolonier, da de spiser rugende fugle, æg og fugleunger. Desuden kan et stort antal ræve i perioder være smittet med rabies og kan derfor være til fare for både mennesker og husdyr. Perioden mellem enkelte rabiesudbrud varierer, men er ofte 5-10 år. I Vestgrønland kan udbruddene spredes langs en nord-syd-gående rute, når inficerede dyr vandrer over isen fra Canada og spreder sig mod syd³.

Generelt er skadevirkning fra ræve, måger og ravne ikke særlig stor og kan begrænses med fornuftig håndtering (se nedenfor).

Hvor ofte får Naturinstituttet indberetninger om ræv, måge og ravn som problem?

GN modtager kun sjældent indberetninger om ræve, måger og ravne som problemdyr. En hurtig gennemgang af vores arkiv viser, at GN i de sidste fem år kun er blevet kontaktet om emnet tre gange: Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug (APNN) anmodede om rådgivning angående en ansøgning om dispensation til at skyde ræve i nærheden af Nalunaq-guldminen i 2012; i 2015, anmodede Direktoratet for Natur, Miljø og Justits (PAIAN) om råd angående en ansøgning fra APNN om at skyde ræve i det beskyttede område Kitsissunnguit, og i 2015 anmodede APNN om bemærkninger angående en forespørgsel fra PAIAN relateret til en skrivelse fra Inatsisartut's Frednings- og Miljøudvalg angående ræve på Kitsissunnguit.

I alle tilfælde svarede GN, at aflivning af ræve på enkelte lokaliteter vil have en ubetydelig effekt på den samlede rævebestand i Grønland. På Kitsissunnguit kan aflivning af ræve dog have stor positiv effekt for de lokale fuglebestande.

Har Naturinstituttet anbefalinger vedrørende ræv, måger og ravn?

De fleste problemer med ræve, måger og ravn kan løses med relativt enkle indsatser, som kræver forvaltning af menneskers aktiviteter – som f.eks. en forsvarlig affaldshåndtering, tildekning af fiskeriprodukter og patruljering af lufthavne inden flyenes afgang og ankomst.

I enkelte tilfælde kan aflivning af ræve være en fordel nær sårbare fuglekolonier.

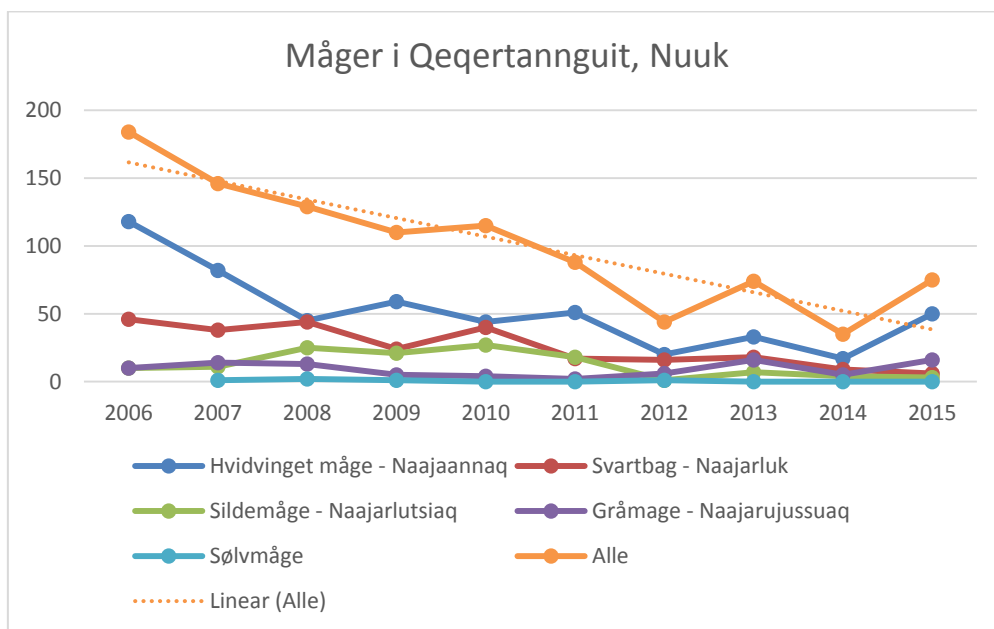
Med venlig hilsen

Fernando Ugarte

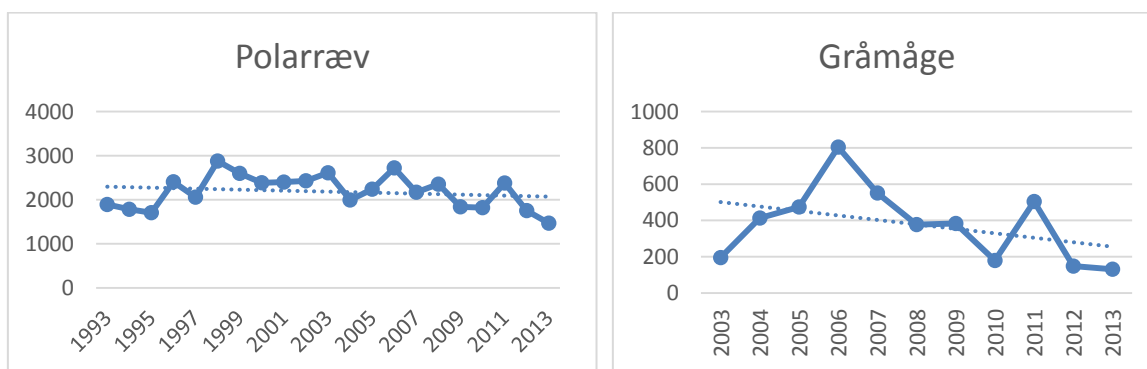
Grønlands Naturinstitut

³ Raundrup et al (2015) Spatiotemporal distribution of rabies in Arctic foxes in Greenland. Eur J Wildl Res 61:457–465.

Bilag 1

Figur 1. Antal par af de fem mågearter, som monitoreres ved Qeqertannguit Ø, i Nuup Kangerlua.

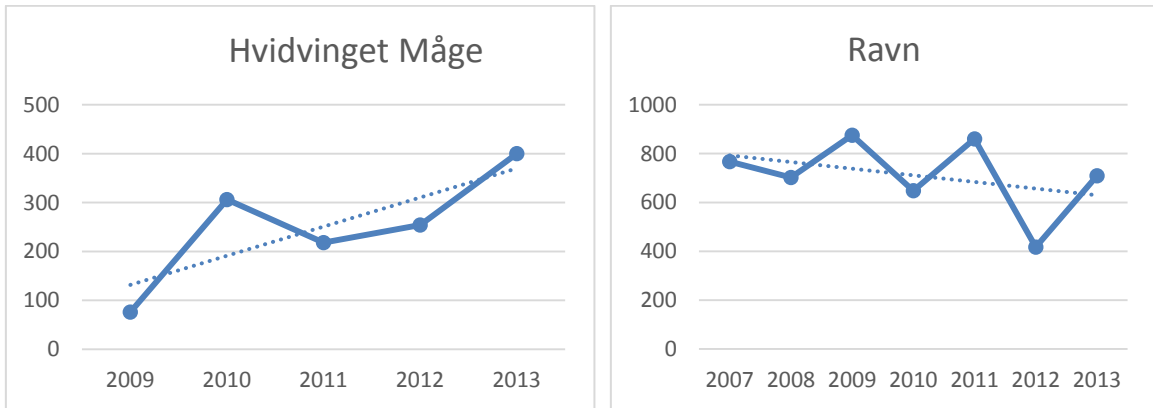

Fig 2. Årlige fangster af polarræv, gråmåge, hvidvinget måge og ravne som rapporteres via Piniarneq